BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ÂM NHẠC 6

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HOÀNG LONG – ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (đồng Tổng Chủ biên)
VŨ MAI LAN (Chủ biên) – BÙI MINH HOA – TRẦN BẢO LÂN
TRỊNH THỊ OANH – CAO SỸ ANH TÙNG – NGUYỄN THỊ THANH VÂN

ÂM NHẠC 6

(Tái bản lần thứ năm)

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

Hướng dẫn sử dụng sách

Sách thiết kế gồm 8 chủ đề, bám sát 6 mạch nội dung được quy định trong chương trình gồm: *Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc*. Các biểu tượng được thiết kế theo mạch nội dung và hoạt động giúp các em dễ nhận biết khi học tập.

Dưới đây là các biểu tượng được sử dụng trong sách:

Hát

Lí thuyết âm nhạc

Nghe nhạc

Thường thức âm nhạc

Đọc nhạc

Vận dụng – Sáng tạo

Nhạc cụ

Hoạt động khởi động

Với nội dung nhạc cụ giai điệu, sách tiếp tục giới thiệu cách chơi 2 nhạc cụ recorder và kèn phím để các em khám phá những bài học mới của nhạc cụ đã chọn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Tạm biệt mái trường tiểu học, cánh cửa trường trung học cơ sở đang chào đón các em với nhiều niềm vui và tri thức mới, trong đó có môn Âm nhạc.

Sách *Âm nhạc 6* gồm 8 chủ đề được thiết kế theo trình tự thời gian cả năm học và thể hiện rõ các mạch nội dung như: *Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc, Thường thức âm nhạc*. Mỗi chủ đề trong sách không chỉ mang đến cho các em những hiểu biết cơ bản về âm nhạc mà còn gửi gắm những tình cảm gắn bó với quê hương đất nước, tình cảm gia đình, thầy cô, bạn bè và mong ước trẻ em trên toàn thế giới được sống trong hoà bình. Qua những giai điệu đẹp, trong sáng, hồn nhiên của âm nhạc, cuộc sống của chúng ta sẽ càng thêm tươi vui, hạnh phúc, tràn đầy tình yêu thương.

Những bài học hấp dẫn, thú vị qua các hoạt động khám phá, luyện tập, biểu diễn, vận dụng và sáng tạo âm nhạc sẽ giúp các em tự tin và thể hiện năng lực âm nhạc của mình.

Chúc các em học môn Âm nhạc thật vui và hiệu quả!

MỤC LỤC

Nội dung	Trang
Hướng dẫn sử dụng sách	2
Lời nói đầu	3
CHỦ ĐỀ 1: TUỔI HỌC TRÒ	**5**
Hát: Bài hát *Con đường học trò*	6
Nghe nhạc: Nghe bài hát *Tháng năm học trò*	8
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu đàn piano	9
Lí thuyết âm nhạc: Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc	10
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1	11
Vận dụng – Sáng tạo	12
CHỦ ĐỀ 2: CUỘC SỐNG TƯƠI ĐẸP	**13**
Hát: Bài hát *Đời sống không già vì có chúng em*	14
Nghe nhạc: Tác phẩm *The Blue Danube*	16
Lí thuyết âm nhạc: Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin	17
Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím	18
Vận dụng – Sáng tạo	20
CHỦ ĐỀ 3: NHỚ ƠN THẦY CÔ	**21**
Hát: Bài hát *Thầy cô là tất cả*	22
Nghe nhạc: Nghe bài hát *Nhớ ơn thầy cô*	24
Lí thuyết âm nhạc: Tìm hiểu nhịp $\frac{4}{4}$	24
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 2	25
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu hình thức hát bè	26
Vận dụng – Sáng tạo	28
CHỦ ĐỀ 4: ƯỚC MƠ HOÀ BÌNH	**29**
Hát: Bài hát *Những ước mơ*	30
Nghe nhạc: Trích đoạn chương IV bản *Giao hưởng số 9* của Ludwig van Beethoven	32
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Văn Ký và tác phẩm *Bài ca hy vọng*	33
Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím	34
Vận dụng – Sáng tạo	35
Ôn tập	36

Nội dung	Trang
CHỦ ĐỀ 5: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG	**37**
Hát: Bài hát *Mưa rơi*	38
Nghe nhạc: Bản hoà tấu nhạc cụ dân tộc *Mừng hội hoa bông*	40
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 3	41
Thường thức âm nhạc: Giới thiệu khèn và sáo trúc	42
Vận dụng – Sáng tạo	44
CHỦ ĐỀ 6: MẸ TRONG TRÁI TIM EM	**45**
Hát: Bài hát *Chỉ có một trên đời*	46
Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Johannes Brahms và tác phẩm *Lullaby*	48
Lí thuyết âm nhạc: Giới thiệu cung và nửa cung	50
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 4	50
Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím	51
Vận dụng – Sáng tạo	52
CHỦ ĐỀ 7: ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI	**53**
Hát: Bài hát *Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng*	54
Nghe nhạc: Nghe bài hát *Auld Lang Syne*	55
Lí thuyết âm nhạc: Các bậc chuyển hoá, dấu hoá	56
Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 5	57
Vận dụng – Sáng tạo	58
CHỦ ĐỀ 8: BÁC HỒ VỚI THIẾU NHI	**59**
Hát: Bài hát *Bác Hồ – Người cho em tất cả*	60
Nghe nhạc: Nghe bài hát *Việt Nam quê hương tôi*	61
Thường thức âm nhạc: Bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*	62
Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím	64
Vận dụng – Sáng tạo	65
Ôn tập	66
Giải thích một số thuật ngữ và khái niệm âm nhạc	67

CHỦ ĐỀ 1

TUỔI HỌC TRÒ

Yêu cầu cần đạt:

– **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Con đường học trò*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.

– **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu, nội dung, sắc thái bài hát *Tháng năm học trò*.

– **Thường thức âm nhạc:** Nêu được một số đặc điểm về đàn piano

– **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết và phân biệt được các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc.

– **Đọc nhạc:** Nhớ lại các kiến thức lí thuyết âm nhạc đã học để vận dụng đọc đúng cao độ, trường độ Bài đọc nhạc số 1.

HÁT

Con đường học trò

Nhạc: Nguyễn Văn Hiên
Lời: Ý thơ Từ Nguyên Thạch

Vừa phải

Bài hát *Con đường học trò* có giai điệu vui tươi, nhịp nhàng. Lời ca trong sáng, thể hiện tình cảm vô tư, hồn nhiên, những ước mơ tươi đẹp của tuổi học trò. Bài hát chia thành 2 đoạn:
Đoạn 1: *Con đường nằm dưới hàng cây … bước chân học trò.*
Đoạn 2: *Con đường học trò ... mộng mơ tuổi hồng.*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Hát kết hợp vận động theo một bài hát đã học

Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

Hát theo các hình thức

Nối tiếp:

Nhóm 1: *Con đường … phố vui.*

Nhóm 2: *Hàng cây … giòn tan.*

Nhóm 3: *Em qua … bước chân học trò.*

Hoà giọng: *Con đường học trò ... tuổi hồng.*

Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu

Âm hình 1 *Con đường nằm dưới hàng cây ... bước chân học trò.*	**Âm hình 2** *Con đường học trò ... tuổi hồng.*
	

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NGHE NHẠC

1 Nghe bài hát *Tháng năm học trò*

Tháng năm học trò

(Trích)

Vui tươi

Nhạc và lời: Nguyễn Đức Trung

2 **Em hãy chọn một trong hai hoạt động sau:**

a. Hãy viết 3 – 5 câu chia sẻ cảm nghĩ của em về mái trường, thầy cô sau khi nghe bài hát *Tháng năm học trò*.

b. Qua hai bài hát trong chủ đề 1, hãy vẽ bức tranh về thầy cô và bạn bè (sản phẩm sẽ trình bày vào cuối chủ đề 1).

Giới thiệu đàn piano

1 Lắng nghe, cảm nhận tác phẩm *Hungarian Sonata* – Paul de Senneville do nghệ sĩ Richard Clayderman biểu diễn

2 Tìm hiểu về đàn piano

Đàn piano còn gọi là dương cầm có xuất xứ từ phương Tây và du nhập vào Việt Nam khoảng đầu thế kỉ XX.

Đàn có 2 loại: Loại lớn (Grand piano) có hộp cộng hưởng nằm ngang và loại nhỏ (Upright piano) với hộp cộng hưởng đứng.

Âm thanh được tạo nên do tác động vào hàng phím (gồm 88 phím đen và trắng), kết nối với búa gỗ (đầu búa bọc nỉ) gõ vào hệ thống dây đàn.

Piano có hàng âm rộng nhất trong các loại nhạc cụ, âm sắc đầy đặn do đó thể hiện được nhiều hình tượng đa dạng trong âm nhạc. Vì vậy, piano được ví là "ông hoàng" của các loại nhạc cụ.

Piano được sử dụng rộng rãi, có thể độc tấu, hoà tấu và đệm hát.

Grand piano

Upright piano

– Kể tên các bộ phận và mô tả cách tạo ra âm thanh của đàn piano.

– Em hãy chia sẻ tên một vài tác phẩm âm nhạc được biểu diễn bằng đàn piano mà em yêu thích.

Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

Quan sát, lắng nghe và mô tả các âm thanh

1 Tìm hiểu các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

Âm thanh có tính nhạc bao gồm 4 thuộc tính:

– Cao độ: Độ cao thấp, trầm bổng của âm thanh.

– Trường độ: Độ ngân dài, ngắn của âm thanh.

– Cường độ: Độ mạnh, nhẹ hoặc to, nhỏ của âm thanh.

– Âm sắc: là các sắc thái khác nhau của âm thanh các loại nhạc cụ (tiếng sáo, tiếng đàn,...) và giọng hát (giọng nam, giọng nữ,...).

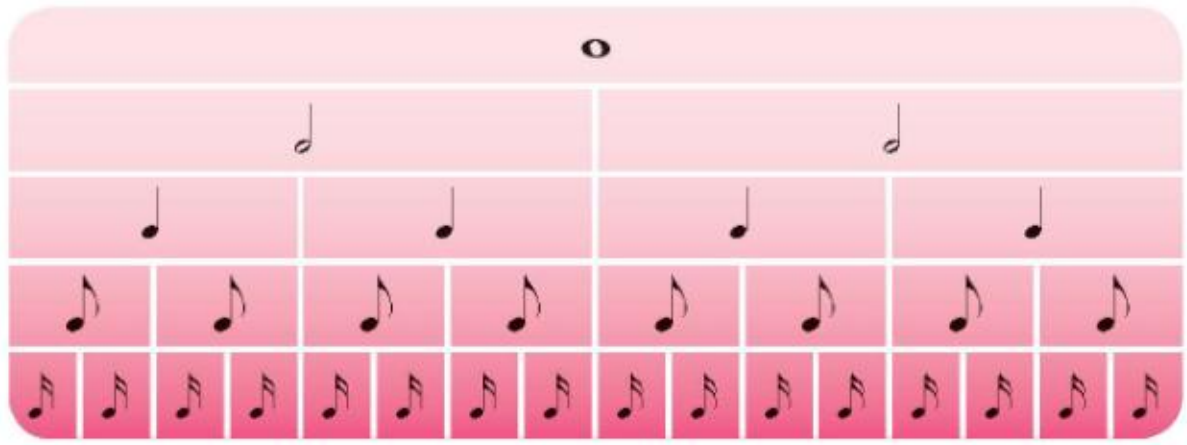
2 Ghép các thuộc tính của âm thanh có tính nhạc với bức tranh thích hợp ở trên

3 Hãy lấy ví dụ minh hoạ về các thuộc tính của âm thanh có tính nhạc

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ĐỌC NHẠC

Nhắc lại và thực hành một số kí hiệu trường độ ở sơ đồ sau:

1 Đọc nhạc

Bài đọc nhạc số 1

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

b. Luyện tập tiết tấu

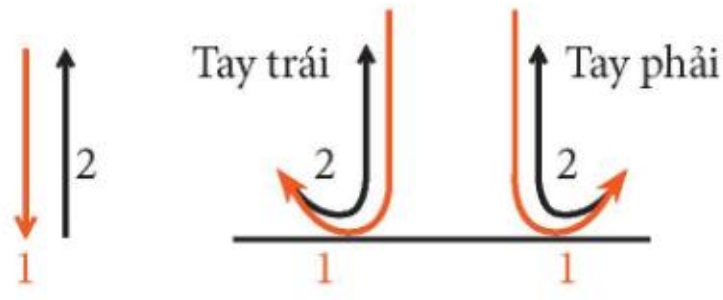
c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 1

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động sau:

a. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

b. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 **Hãy đọc nét nhạc sau và chỉ ra các thuộc tính của âm thanh có tính nhạc**

2 **Biểu diễn theo nhóm bài hát *Con đường học trò* bằng các hình thức đã học**

3 **Trò chơi âm nhạc: *Nhịp điệu đến trường***

Ứng tác lời theo chủ đề *Tuổi học trò* trên âm hình tiết tấu sau:

4 **Giới thiệu tranh đã vẽ theo chủ đề *Tuổi học trò* và chia sẻ cảm xúc với các bạn**

Chủ đề 1 với nội dung "Tuổi học trò" giúp chúng ta luôn gắn kết, lưu giữ những kỉ niệm với bạn bè và thầy cô kính yêu.

CHỦ ĐỀ 2

CUỘC SỐNG TƯƠI ĐẸP

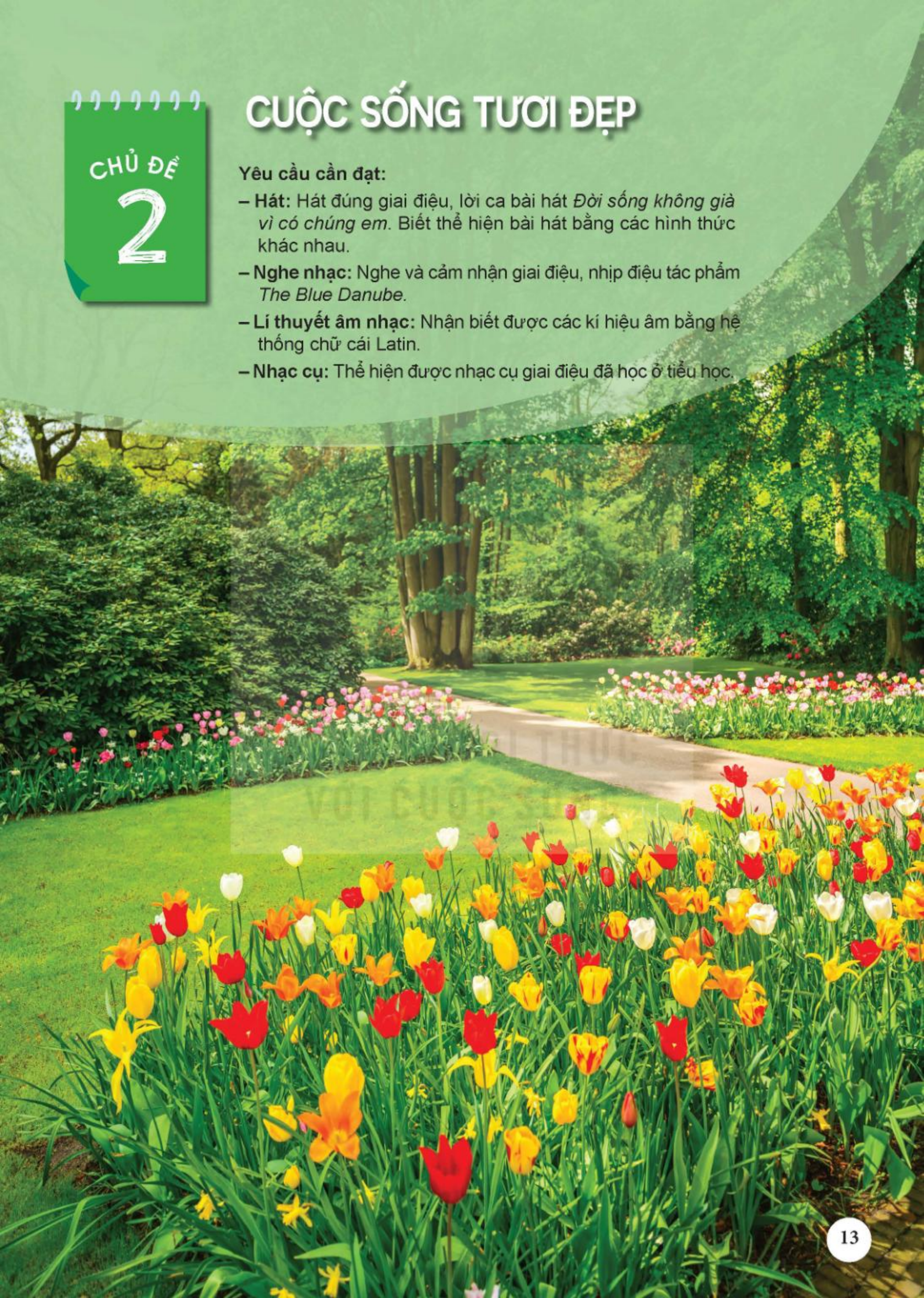
Yêu cầu cần đạt:

– **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Đời sống không già vì có chúng em*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.

– **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu, nhịp điệu tác phẩm *The Blue Danube*.

– **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được các kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin.

– **Nhạc cụ:** Thể hiện được nhạc cụ giai điệu đã học ở tiểu học.

HÁT

Đời sống không già vì có chúng em

Vừa phải – Vui tươi

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn

Bài hát *Đời sống không già vì có chúng em* có giai điệu vui tươi, rộn ràng, ngợi ca cuộc sống tươi đẹp với tiếng cười, tiếng hát của trẻ thơ vang lên khắp nơi nơi.

Hát kết hợp vận động theo bài *Con đường học trò*

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

2 Hát theo hình thức sau:

Nối tiếp:

Nhóm 1: *Vì có chúng em ... luôn nở hoa.*

Nhóm 2: *Bàn chân em đến ... lo âu dài.*

Hoà giọng: *Vì có chúng em ... hát mãi ngàn sau.*

3 Hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu

Âm hình 1

Vì có chúng em nên đời sống ... luôn nở hoa.

Âm hình 2

Bàn chân em đến ... lo âu dài.

Âm hình 3 (nhắc lại âm hình 1)

Vì có chúng em nên mùa xuân ... ngàn sau.

4 Nêu cảm nhận của em sau khi học bài hát *Đời sống không già vì có chúng em*

NGHE NHẠC

1 Nghe tác phẩm *The Blue Danube* – Johann Strauss II

Tác phẩm *The Blue Danube* của tác giả người Áo Johann Strauss II là bản nhạc Valse nổi tiếng nhất mọi thời đại và tiêu biểu cho thành Vienne. Bản nhạc có giai điệu nhịp nhàng, uyển chuyển gợi lên bức tranh êm đềm, hiền hoà của dòng sông Danube xanh.

2 Hãy nêu cảm nhận của em sau khi nghe tác phẩm

3 Cùng vận động theo nhịp $\frac{3}{4}$ của bản nhạc

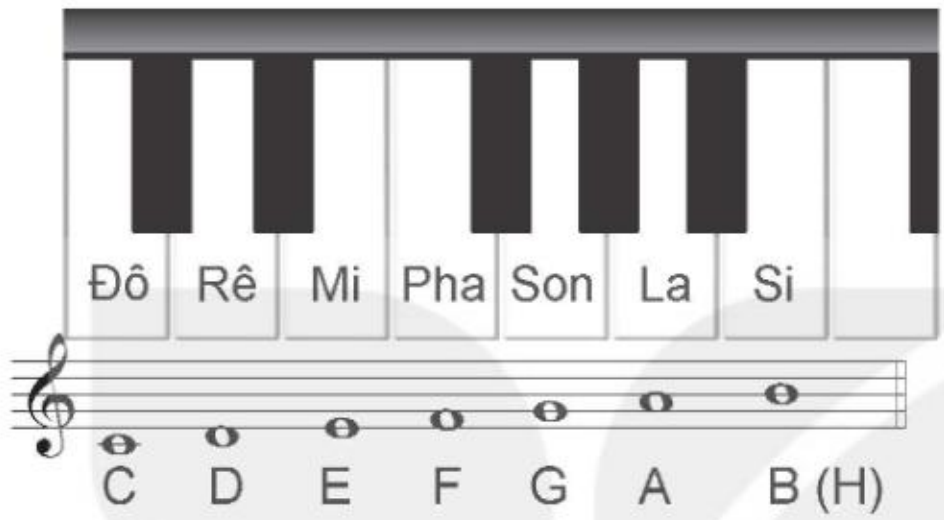

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin

1 Tìm hiểu kí hiệu nốt nhạc bằng chữ cái Latin

Trên thế giới, có nhiều cách kí hiệu nốt nhạc nhưng phổ biến hơn cả là ghi theo hệ thống chữ cái Latin.

**Có những tài liệu dịch từ nước ngoài kí hiệu nốt Si là H*

2 Ứng dụng đọc tên nốt nhạc bằng chữ cái Latin vào Bài đọc nhạc số 1

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

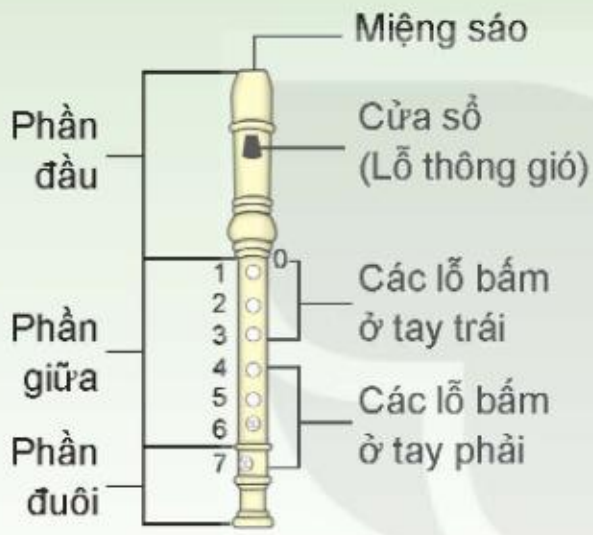
NHẠC CỤ

Ở lớp 4, lớp 5, các em đã học một trong hai nhạc cụ giai điệu recorder hoặc kèn phím. Chúng ta sẽ tiếp tục học cách bấm các nốt mới để vận dụng chơi nhạc cụ và đệm các bài hát, bài đọc nhạc trong các chủ đề. Hãy cùng ôn tập các kiến thức đã học.

Recorder

1 Cấu tạo và cách chơi

a. Cấu tạo:

b. Cách chơi:

– Có thể đứng hoặc ngồi, thả lỏng vai và cánh tay khi thổi sáo.

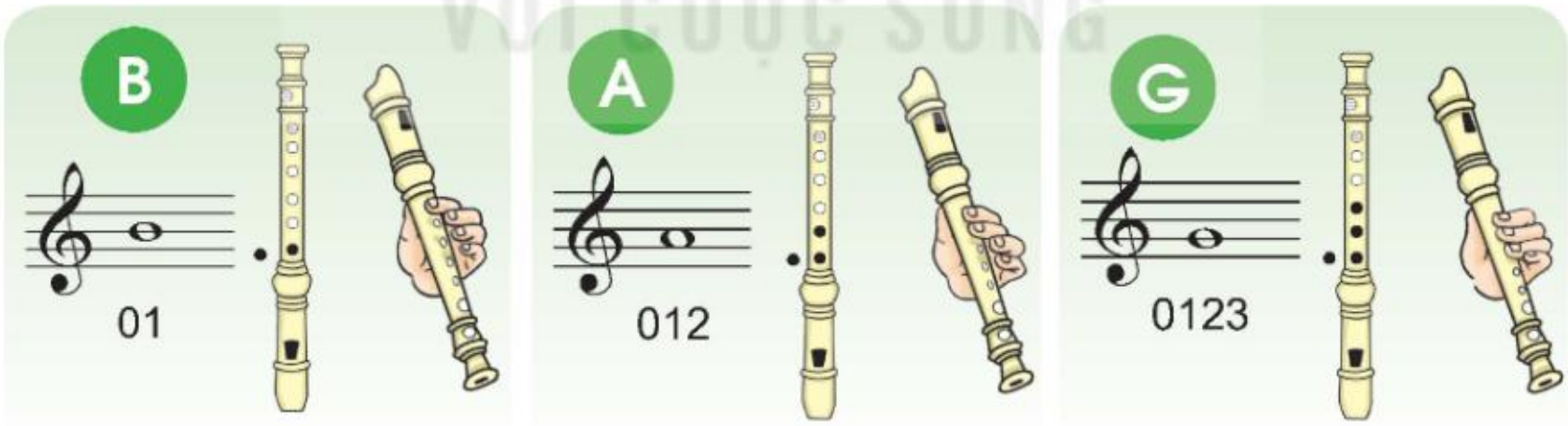
– Cách bấm: Dùng phần đầu ngón tay bịt kín các lỗ bấm.

– Hơi thở: Hít vào – Thở ra nhẹ nhàng.

– Cách giữ sáo trên miệng: Đặt phần cong nhỏ của miệng sáo lên môi, không đưa sâu vào khoang miệng.

c. Bảo quản, vệ sinh recorder trước và sau khi sử dụng.

2 Sơ đồ thế bấm các nốt Si – La – Son

3 Thực hành mẫu âm

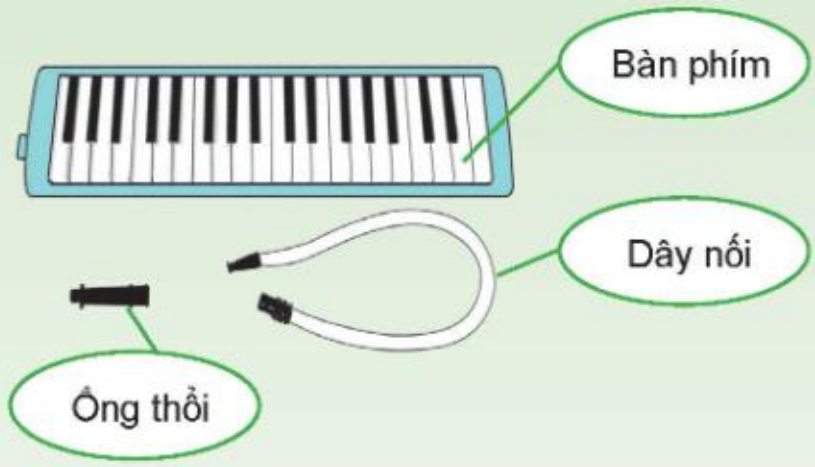

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Kèn phím

1 Cấu tạo và cách chơi

a. Cấu tạo:

b. Cách chơi kèn phím:

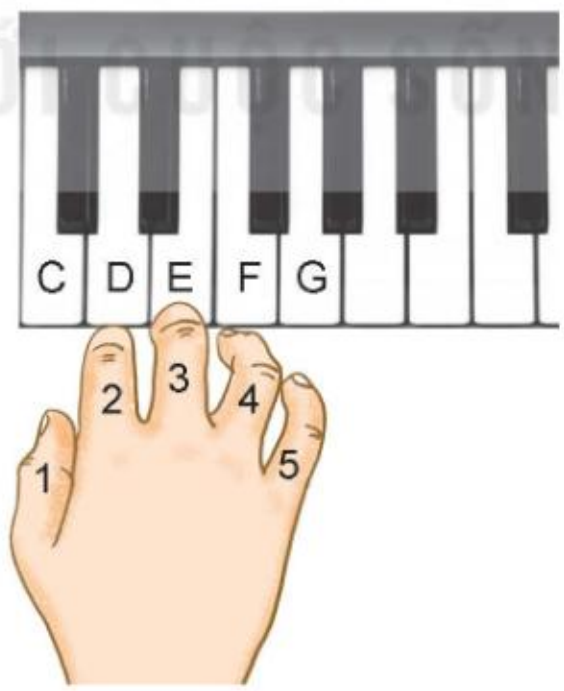
Thổi và ngắt âm bằng lưỡi

Bấm và ngắt âm trên phím kèn

c. Bảo quản kèn phím, vệ sinh ống thổi trước và sau khi sử dụng.

2 Sơ đồ ngón bấm

3 Thực hành mẫu âm

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 Thực hiện các hoạt động âm nhạc

Biểu diễn bài hát *Đời sống không già vì có chúng em* kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu

Nghe trích đoạn các bài hát, tác phẩm đã học. Nêu tên bài và những hiểu biết của mình về tác phẩm

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

2 Trò chơi âm nhạc

Tìm các chữ cái trong tên của mình gắn với tên nốt nhạc theo kí hiệu Latin.

VD: HOA – nốt La

3 Hoạt động nhóm: Ứng tác âm nhạc

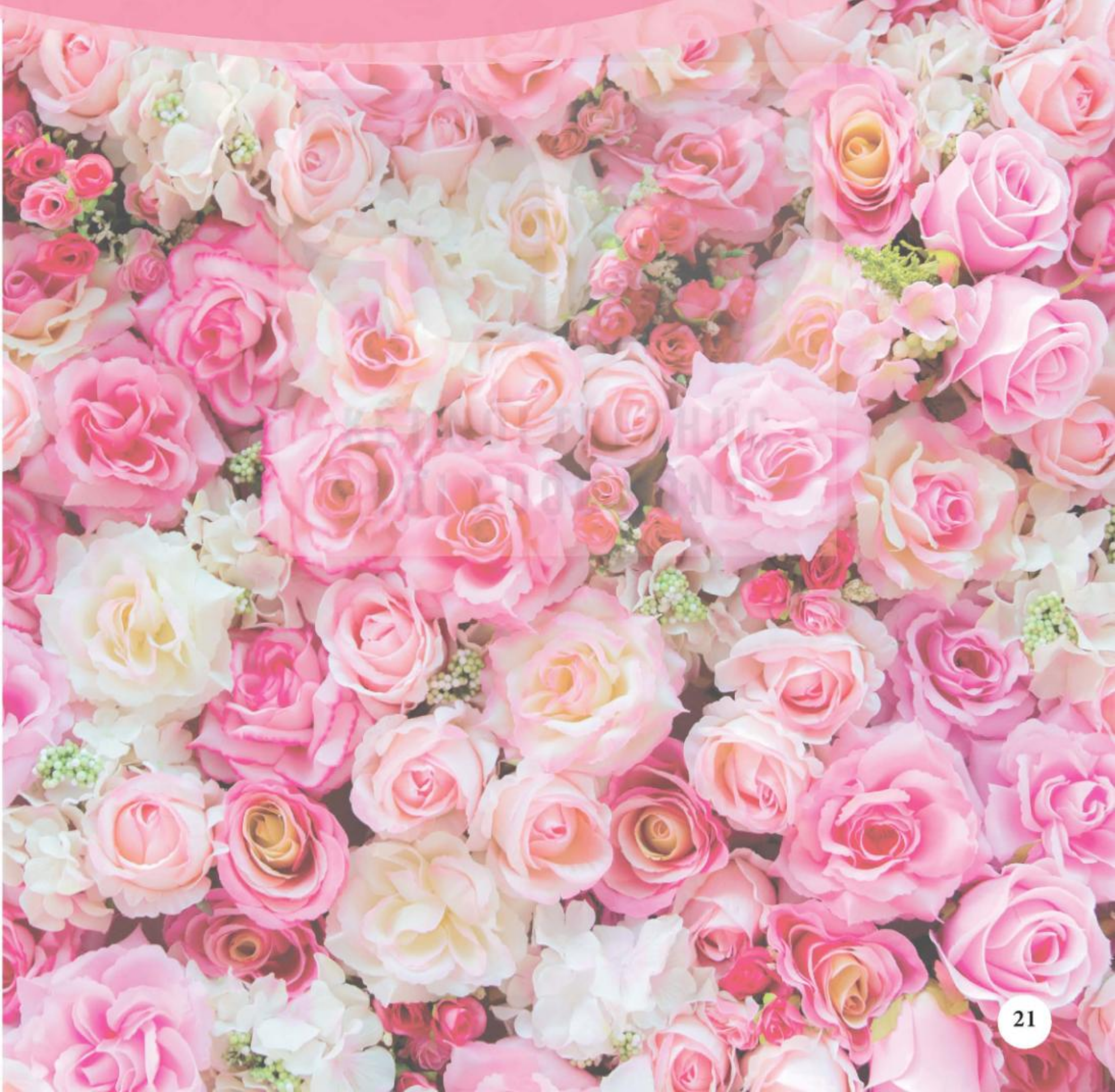
Âm nhạc làm cuộc sống xung quanh ta trở nên tươi đẹp! Hãy luôn lạc quan, yêu đời và lan toả niềm vui, tình yêu thương đến với mọi người.

CHỦ ĐỀ 3

NHỚ ƠN THẦY CÔ

Yêu cầu cần đạt:

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Thầy cô là tất cả*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.
- **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu, nội dung, sắc thái bài hát *Nhớ ơn thầy cô*.
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhớ được khái niệm và cách đánh nhịp $\frac{4}{4}$.
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ Bài đọc nhạc số 2.
- **Thường thức âm nhạc:** Nhận biết được các hình thức hát bè và vận dụng vào bài *Thầy cô là tất cả*.

HÁT

Thầy cô là tất cả

Nhạc: Bùi Anh Tú
Lời thơ: Nguyễn Trọng Sửu

Vừa phải – Nhẹ nhàng – Tha thiết

Bài hát *Thầy cô là tất cả* có giai điệu nhẹ nhàng, tha thiết nói lên tình cảm và lòng biết ơn của các bạn học sinh với các thầy, cô giáo. Bài hát chia thành 2 đoạn:
Đoạn 1: *Có bao điều em muốn hỏi ... tấm lòng thầy cô.*
Đoạn 2: *Thầy cô là vầng trăng ... nâng bước em vào đời.*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1 Nghe giai điệu, đoán tên bài hát phù hợp với các bức tranh sau:

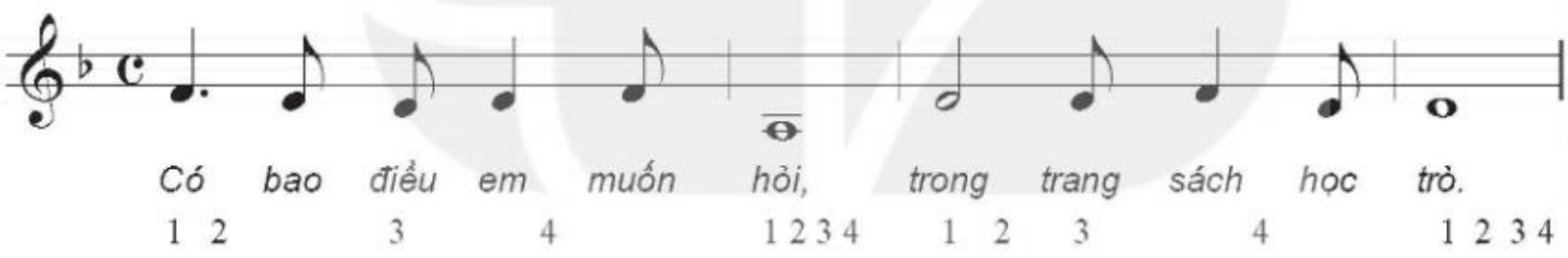

2 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

3 Hát theo các hình thức

a. Lĩnh xướng: *Có bao điều … về tấm lòng thầy cô.*

Hoà giọng: *Thầy cô là vầng trăng … nâng bước em vào đời.*

b. Hát kết hợp vận động phụ hoạ

4 Hãy kể những việc làm của em để bày tỏ lòng biết ơn thầy, cô giáo

NGHE NHẠC

1 Nghe bài hát *Nhớ ơn thầy cô*

Nhớ ơn thầy cô

(Trích)

Nhanh, vui – Tha thiết

Nhạc và lời: Nguyễn Ngọc Thiện

2 Cảm nhận nhịp điệu và vận động cơ thể theo bài hát *Nhớ ơn thầy cô*

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

Tìm hiểu nhịp $\frac{4}{4}$

1 Quan sát, đọc và đếm số phách trong mỗi ô nhịp

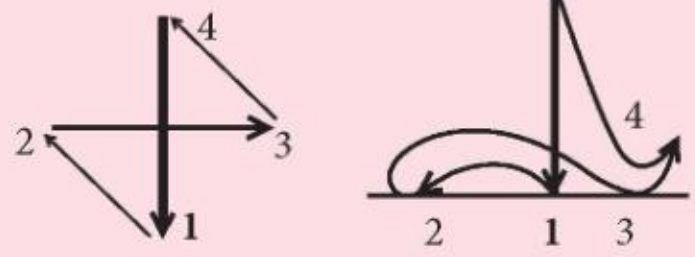

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1 Khám phá nhịp $\frac{4}{4}$

Nhịp $\frac{4}{4}$ (nhịp C) gồm 4 phách trong một ô nhịp, mỗi phách có giá trị trường độ bằng 1 nốt đen. Phách 1 mạnh, phách 2 nhẹ, phách 3 mạnh vừa, phách 4 nhẹ.

Cách đánh nhịp $\frac{4}{4}$:

2 Ứng dụng nhịp $\frac{4}{4}$ vào Bài đọc nhạc số 2

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc

Bài đọc nhạc số 2

Suliko

Vừa phải

Dân ca Gruzia

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

b. Luyện quãng 3

c. Luyện tập tiết tấu

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động sau:

a. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

b. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Giới thiệu hình thức hát bè

1 Lắng nghe một số trích đoạn bài hát có hình thức hát bè

2 Tìm hiểu về hình thức hát bè

Trong biểu diễn ca hát có đơn ca, song ca, tốp ca, đồng ca và hợp xướng.

Khi hát từ 2 người trở lên, người ta có thể hát bè. Thông thường, hát bè bao giờ cũng có bè chính và bè phụ. Trong nghệ thuật hát bè có nhiều cách hát khác nhau. Giọng hát của các bè cùng vang lên có lúc tiết tấu giống nhau (bè hoà âm); có lúc tiết tấu, giai điệu khác nhau (bè phức điệu) để tạo nên những âm thanh đầy đặn, nhiều màu sắc,...

Người ta có thể hát từ 2 đến 4, 5,... bè. Dù hát bè theo cách nào thì sự hoà hợp âm thanh vẫn là tiêu chuẩn cao nhất cần hướng tới.

Ví dụ hát bè hoà âm:

Đời sống không già vì có chúng em

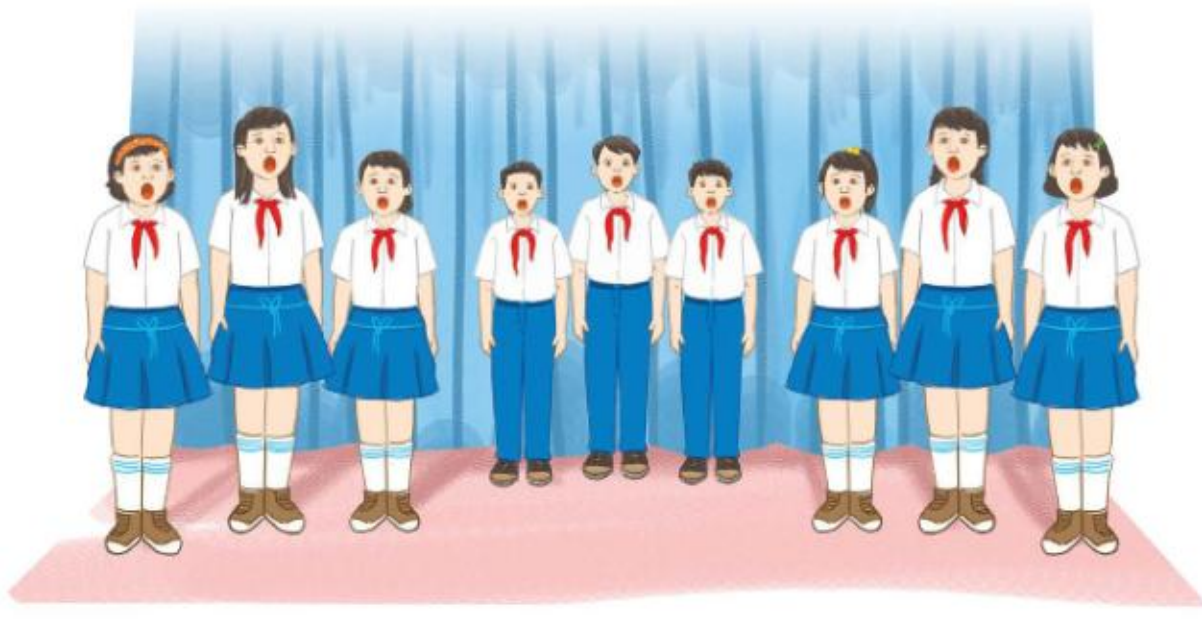
(Trích)

Nhạc: Trịnh Công Sơn

Phối âm: Thanh Vân

Vừa phải – Vui tươi

Ví dụ hát bè đuổi (một hình thức đơn giản của bè phức điệu):

Thầy cô là tất cả

(Trích)

Nhạc: Bùi Anh Tú
Phối âm: Minh Chính

– Hãy nêu nhận xét của em về bài hát *Thầy cô là tất cả* sau khi có phần hát bè.

– Sưu tầm một vài bài hát có hát bè mà em yêu thích.

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1. Đọc Bài đọc nhạc số 2 kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$
2. Biểu diễn theo nhóm bài *Thầy cô là tất cả* bằng các hình thức đã học
3. Giới thiệu với các bạn bài hát em đã sưu tầm về chủ đề thầy cô và mái trường
4. Em hãy tự làm nhạc cụ bằng các vật liệu đã qua sử dụng có sẵn để áp dụng gõ đệm cho bài hát đã học

Nhạc cụ tiết tấu làm bằng vỏ trai

Nhạc cụ tiết tấu: Trống làm bằng hộp sữa, hộp bánh

Hãy luôn yêu quý, kính trọng, biết ơn thầy cô – những người đã giúp các em trưởng thành từ biết bao bài học quý giá.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 4

ƯỚC MƠ HOÀ BÌNH

Yêu cầu cần đạt:

– **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Những ước mơ*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.

– **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận âm điệu hùng tráng qua trích đoạn chương IV của bản *Giao hưởng số 9* – Ludwig van Beethoven.

– **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đôi nét về nhạc sĩ Văn Ký và tác phẩm *Bài ca hy vọng*.

– **Nhạc cụ:** Bước đầu biết chơi nốt Đô trên recorder. Luyện gam Đô trưởng và ứng dụng vào trích đoạn Bài đọc nhạc số 1 với kèn phím.

HÁT

Những ước mơ

Vui tươi – Sôi nổi

Nhạc và lời: Nguyễn Ngọc Thiện

Bài hát *Những ước mơ* có giai điệu vui tươi, sôi nổi, thể hiện mong ước về một tương lai tươi sáng, tràn đầy tình yêu thương của mọi người và cuộc sống hoà bình ở khắp nơi trên thế giới. Bài hát chia thành 2 đoạn:
Đoạn 1: *Ơi các bạn … dệt bao mộng vàng,* hát nhẹ nhàng, phóng khoáng.
Đoạn 2: *Xanh ơi xanh thắm… thoả ước mơ,* hát say sưa, lôi cuốn, sôi nổi.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Hát kết hợp vận động theo âm nhạc

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

2 Hát theo các hình thức

Nối tiếp:

Nhóm 1: *Ơi các bạn … toả sáng.*
Nhóm 2: *Ta muốn cùng … mộng vàng.*

Hoà giọng: *Xanh ơi xanh thắm… ước mơ.*

3 Hát kết hợp nhạc cụ tiết tấu

NGHE NHẠC

1 Nghe trích đoạn chương IV bản *Giao hưởng số 9*

(Hợp xướng trong bản *Giao hưởng số 9* của nhạc sĩ Ludwig van Beethoven)

Bản *Giao hưởng số 9* của Ludwig van Beethoven được hoàn thành vào năm 1824, với âm điệu hùng tráng, bay bổng như thể hiện sự khát khao, niềm hi vọng của con người về cuộc sống tràn đầy hạnh phúc trong tình thân ái.

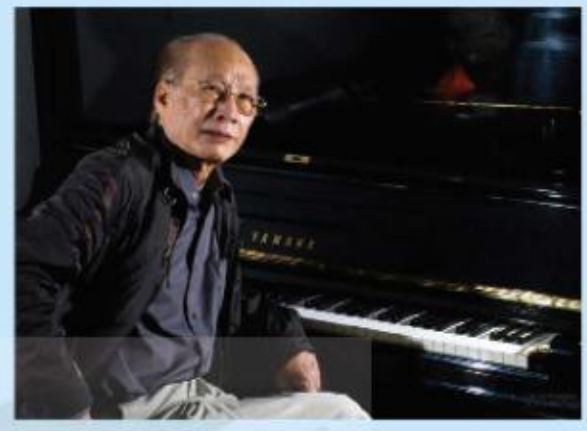
2 Trao đổi với bạn về cảm nhận của em sau khi nghe tác phẩm

3 Vận động theo nhịp điệu âm nhạc

Nhạc sĩ Văn Ký và tác phẩm *Bài ca hy vọng*

1 Tìm hiểu về nhạc sĩ Văn Ký

Nhạc sĩ Văn Ký sinh năm 1928, quê ở Vụ Bản, Nam Định (nay thuộc tỉnh Ninh Bình). Ông là nhạc sĩ có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam.

Nhạc sĩ Văn Ký bắt đầu sáng tác từ những năm 1950. Trong hơn 50 năm qua ông đã viết rất nhiều ca khúc, trong đó có những tác phẩm nổi tiếng như: *Bài ca hy vọng, Cô giáo Tày cầm đàn lên đỉnh núi, Nha Trang mùa thu lại về, Trời Hà Nội xanh*,... Ngoài ra ông còn viết ca kịch như các tác phẩm: *Nhật kí sông Thương, Đảo xa*,...; nhạc cho các bộ phim và một số tác phẩm nhạc đàn. Đặc biệt ông có Vũ kịch *Kơ Nhí* gồm 7 chương viết cho dàn nhạc giao hưởng đã được biểu diễn ở Liên Xô (cũ) và Đức.

Nét nổi bật trong âm nhạc của nhạc sĩ Văn Ký là giai điệu đẹp, trau chuốt, có cá tính, đậm chất trữ tình nên nhiều tác phẩm của ông đã được công chúng yêu mến.

Năm 2001 ông được trao tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học – Nghệ thuật.

2 Tìm hiểu tác phẩm *Bài ca hy vọng*

Bài ca hy vọng là một ca khúc xuất sắc của nhạc sĩ Văn Ký. Tác phẩm ra đời năm 1958, khi đất nước bị chia cắt làm 2 miền, miền Bắc ngày đêm hướng về miền Nam, cùng đấu tranh cho thống nhất nước nhà. *Bài ca hy vọng* âm vang suốt chiều dài hơn nửa thế kỉ qua trong đời sống tinh thần của nhân dân ta. Niềm hi vọng, lạc quan tin tưởng vào tương lai tươi sáng thể hiện trong lời ca: "*Đàn chim ơi cùng ta cất cánh kìa ánh sáng chân trời mới đang bừng chiếu. Gió mưa, buồn thương, mùa đông và mây mù sẽ tan*". Bài hát đã được các ca sĩ nổi tiếng biểu diễn rất nhiều lần ở trong nước và quốc tế, trong đó có cả những nghệ sĩ nước ngoài.

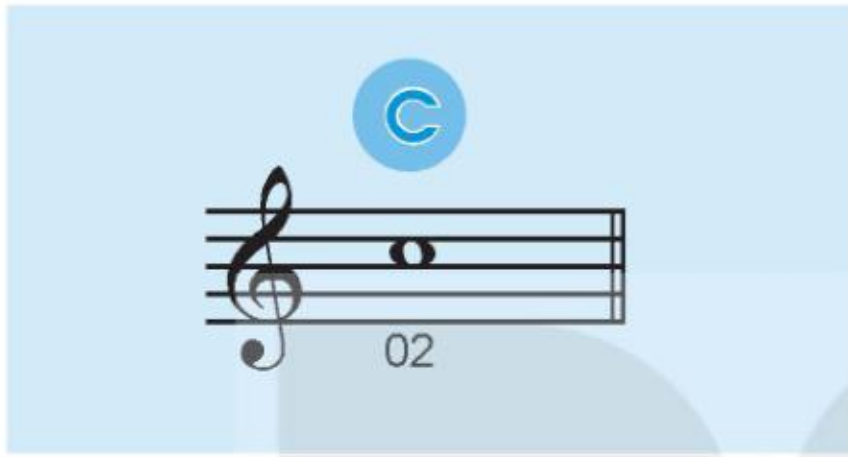
1. Nhạc sĩ Văn Ký sáng tác *Bài ca hy vọng* trong hoàn cảnh nào?
2. Em hãy nêu cảm nhận sau khi nghe tác phẩm *Bài ca hy vọng*.

NHẠC CỤ

Recorder

1 Thực hành bấm nốt Đô 2 (C)

Tay trái: Ngón cái bấm lỗ 0, ngón giữa bấm lỗ 2

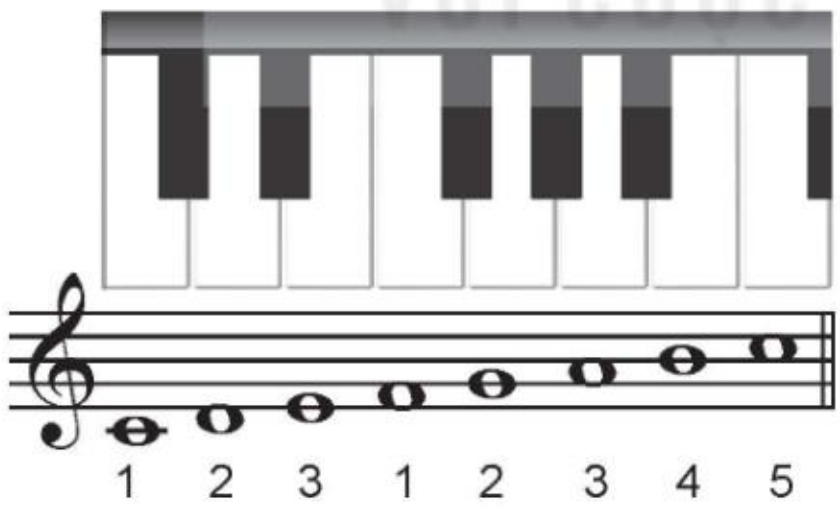

2 Luyện mẫu âm

Kèn phím

1 Luyện gam Đô trưởng với kĩ thuật bấm luồn ngón

2 Thực hành kĩ thuật luồn ngón vào nét giai điệu Bài đọc nhạc số 1

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 **Trình bày ý tưởng và biểu diễn theo nhóm bài hát *Những ước mơ***

2 **Hãy thuyết trình theo nhóm những hiểu biết về nhạc sĩ Văn Ký và tác phẩm *Bài ca hy vọng***

3 **Thực hành nhạc cụ đối đáp theo nhóm các mẫu âm đã học**

Với chủ đề "Ước mơ hoà bình", chúng ta hướng tới một thế giới không còn chiến tranh, mọi người cùng chung sống trong hoà bình.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Ôn tập

1. Hát

– *Con đường học trò*

– *Đời sống không già vì có chúng em*

– *Thầy cô là tất cả*

– *Những ước mơ*

2. Nghe nhạc

– Bài hát *Tháng năm học trò*

– Tác phẩm *The Blue Danube*

– Bài hát *Nhớ ơn thầy cô*

– Trích đoạn chương IV bản *Giao hưởng số 9* của Ludwig van Beethoven

3. Đọc nhạc

– Bài đọc nhạc số 1

– Bài đọc nhạc số 2

4. Nhạc cụ

– Nhạc cụ tiết tấu

– Nhạc cụ giai điệu (đã chọn)

5. Lí thuyết âm nhạc

– Các thuộc tính cơ bản của âm thanh có tính nhạc

– Kí hiệu âm bằng hệ thống chữ cái Latin

– Nhịp $\frac{4}{4}$

6. Thường thức âm nhạc

– Đàn piano

– Hình thức hát bè

– Nhạc sĩ Văn Ký và tác phẩm *Bài ca hy vọng*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 5

GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG

Yêu cầu cần đạt:

– **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Mưa rơi*.
Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.

– **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu, sắc thái bản hoà tấu *Mừng hội hoa bông*.

– **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ, cảm nhận được tính chất âm nhạc Bài đọc nhạc số 3.

– **Thường thức âm nhạc:** Nhận biết và nêu được một số đặc điểm của nhạc cụ dân tộc: Khèn và sáo trúc.

HÁT

Mưa rơi

(Trích)

Dân ca Khơ-mú

Sưu tầm, ghi âm: Tô Ngọc Thanh

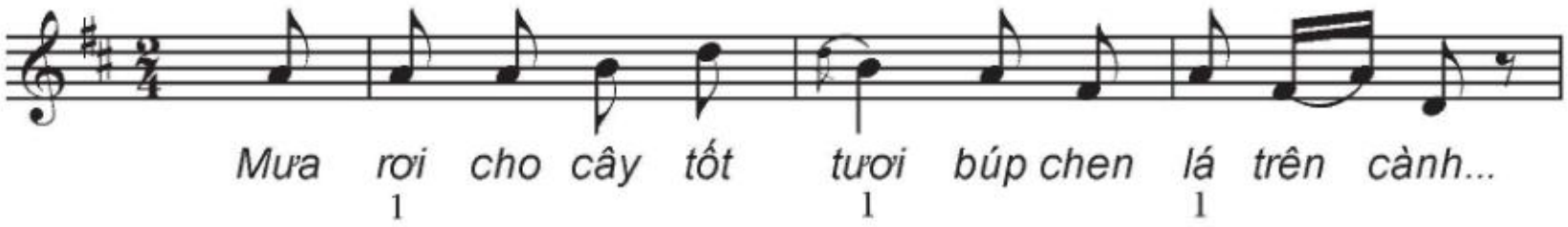
Mưa rơi là bài dân ca của đồng bào Khơ-mú, một dân tộc ít người chủ yếu sống ở vùng Tây Bắc, Việt Nam. Bài hát có giai điệu vui tươi, lạc quan, thể hiện không gian tươi đẹp và thanh bình của núi rừng quê hương.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Vận động theo nhịp điệu bài hát đã học

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo nhịp

2 Hát theo hình thức nối tiếp

Nhóm 1: *Mưa rơi cho cây tốt tươi ... tung cánh bay vờn.*

Nhóm 2: *Bên nương ríu rít tiếng cười ... cùng múa vui.*

3 Hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm

4 Bài hát *Mưa rơi* gợi cho em cảm xúc gì?

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NGHE NHẠC

1 Nghe hoà tấu nhạc cụ dân tộc *Mừng hội hoa bông*

Bản hoà tấu nhạc cụ dân tộc *Mừng hội hoa bông* do Nghệ sĩ Ưu tú Nguyễn Hồng Thái chuyển soạn trên cơ sở làn điệu Chèo *Tứ Quý*. Tác giả lấy tiêu đề là *Mừng hội hoa bông*, thể hiện không khí vui tươi, nhộn nhịp, tưng bừng của ngày lễ hội mang đậm bản sắc dân tộc.

Các lễ hội truyền thống của cư dân một số vùng ven sông Hồng thuộc đồng bằng Bắc Bộ thường được tổ chức vào dịp đầu xuân để cầu cho mưa thuận gió hoà, cuộc sống ấm no. Theo quan niệm dân gian, trong lễ hội nếu ai lấy được những vật dâng tế như bông lúa, bông hoa thì quanh năm sẽ gặp may mắn, làm ăn tấn tới.

2 Lắng nghe và thể hiện cảm xúc theo nhịp điệu âm nhạc bản hoà tấu nhạc cụ dân tộc *Mừng hội hoa bông*

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc

Bài đọc nhạc số 3

Vừa phải – Nhịp nhàng

Hoàng Long

a. Luyện đọc cao độ

b. Luyện tập tiết tấu

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 3

2 Đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp

3 Em hãy đặt lời cho Bài đọc nhạc số 3 theo chủ đề *Giai điệu quê hương*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Giới thiệu khèn và sáo trúc

1 Nghe âm thanh của khèn và sáo trúc

2 Tìm hiểu nhạc cụ khèn

Khèn là loại nhạc cụ hơi có từ lâu đời ở Việt Nam. Khèn có nhiều loại và tên gọi khác nhau như: kềnh, đinh năm, ma nhí,...

Khèn gồm nhiều ống có lưỡi lam được ghép với nhau qua một bầu cộng hưởng. Khi thổi, hơi đi qua lưỡi lam sẽ tạo ra âm thanh.

Khèn là nhạc cụ có thể độc tấu, hoà tấu hay đệm cho hát hoặc múa. Khèn thường được sử dụng trong sinh hoạt cộng đồng của người Mông, người Thái,...

Kềnh

Ma nhí

Khèn bè

Đinh năm

3 Tìm hiểu nhạc cụ sáo trúc

Sáo trúc là nhạc cụ dùng hơi để thổi, rất phổ biến trong đời sống hằng ngày. Hình ảnh sáo trúc luôn gắn liền với khung cảnh làng quê thanh bình của Việt Nam.

Sáo trúc có 2 loại: sáo dọc và sáo ngang, được làm bằng ống trúc hoặc ống nứa. Riêng sáo ngang, một đầu được bịt kín bằng mấu gần lỗ thổi. Với cấu tạo gồm 1 lỗ thổi và nhiều lỗ bấm, sáo có âm thanh trong trẻo, tươi sáng, diễn tả được nhiều tính chất âm nhạc khác nhau. Sáo có thể biểu diễn độc tấu hay hoà tấu, đệm hát, ngâm thơ,...

Sáo ngang

Sáo dọc

– Hãy nêu đặc điểm chung nhất của hai nhạc cụ khèn và sáo trúc.

– Sưu tầm 1, 2 bản độc tấu, hoà tấu khèn hoặc sáo trúc (giới thiệu vào tiết Vận dụng – Sáng tạo).

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 Biểu diễn bài *Mưa rơi* theo mẫu

Dân ca Khơ-mú
Phối âm: Thanh Vân

2 Giới thiệu và hát cùng các bạn lời ca đã đặt cho Bài đọc nhạc số 3

3 Chia sẻ với các bạn về bản độc tấu, hoà tấu của khèn hoặc sáo trúc em đã sưu tầm được

Chủ đề "Giai điệu quê hương" giúp chúng ta thêm hiểu biết, cảm nhận về những giai điệu phong phú, đậm đà bản sắc dân tộc của Việt Nam. Ngày nay, đất nước đang trên đà phát triển và hoà nhập với nền văn minh thế giới. Các em hãy trân trọng, giữ gìn những giá trị văn hoá mà ông cha ta để lại từ bao đời nay.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 6

MẸ TRONG TRÁI TIM EM

Yêu cầu cần đạt:

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Chỉ có một trên đời.* Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.
- **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đôi nét về nhạc sĩ Johannes Brahms và tác phẩm *Lullaby*.
- **Lí thuyết âm nhạc:** Nhận biết được cung và nửa cung.
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ và thể hiện sắc thái Bài đọc nhạc số 4.
- **Nhạc cụ:** Bước đầu biết chơi nốt Rê trên recorder. Luyện gam Đô trưởng và ứng dụng vào Bài đọc nhạc số 1 với kèn phím.

HÁT

Chỉ có một trên đời

Nhạc: Trương Quang Lục

Thong thả – Tình cảm

Lời: Phỏng ý thơ Nga

Bài hát *Chỉ có một trên đời* được nhạc sĩ Trương Quang Lục phổ nhạc từ ý thơ Nga. Bài hát có nhiều hình ảnh, trong đó mẹ được ví như mặt trời. Bài hát chia thành 2 đoạn:

Đoạn 1: *Trên trời cao … lá hoa* với giai điệu du dương, tình cảm. Những tiếng a … a là "cầu nối" để chuyển tiếp sang đoạn 2.

Đoạn 2: *Riêng mặt trời … có một trên đời* có giai điệu sâu lắng, tha thiết hơn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Hát kết hợp vận động theo bài hát đã học

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay vào lời ca được đánh dấu

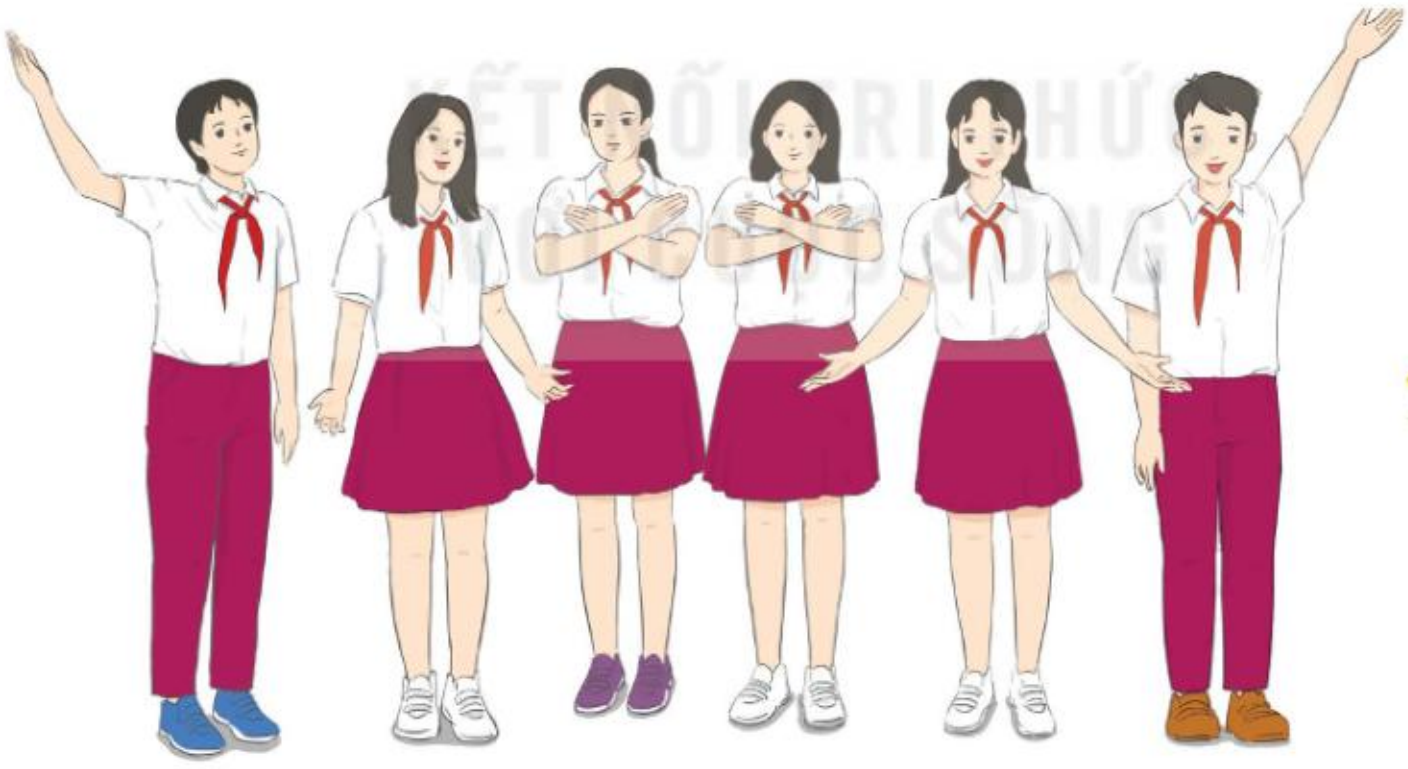

2 Hát theo hình thức lĩnh xướng và hoà giọng

Lĩnh xướng 1: *Trên trời cao ... cây lúa.*
Lĩnh xướng 2: *Con chim rừng ... ngàn lá hoa.*

Hoà giọng: *A á à ... có một trên đời.*

3 Hát kết hợp vận động phụ hoạ

4 Thực hiện các hoạt động sau:

– Hãy chia sẻ với bạn về tình cảm của em dành cho mẹ thân yêu.

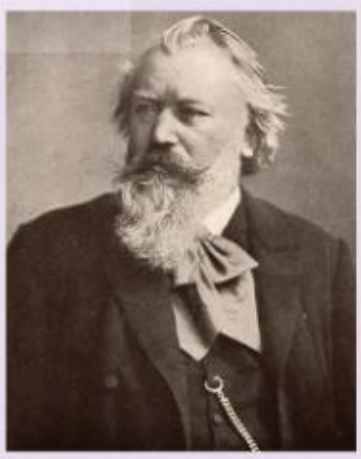
– Qua cảm nhận của em về bài hát, hãy vẽ bức tranh thể hiện tình cảm mẹ con (sản phẩm sẽ trình bày vào cuối học kì).

Nhạc sĩ Johannes Brahms và tác phẩm *Lullaby*

Tìm hiểu nhạc sĩ Johannes Brahms (J.Brahms)

Thành phố Berlin – nước Đức

Johannes Brahms (1833 – 1897) – nhạc sĩ nổi tiếng người Đức. Ông là nhà soạn nhạc đồng thời là nghệ sĩ đàn piano và chỉ huy dàn nhạc. Các sáng tác của Brahms mang đậm chất âm nhạc truyền thống Đức song vẫn có những sáng tạo riêng, giàu chất trữ tình và những suy tưởng về số phận con người. Vì thế, các tác phẩm của ông có sức sống lâu bền.

Johannes Brahms để lại gia tài âm nhạc lớn có giá trị nghệ thuật gồm các bản giao hưởng, hoà tấu dàn nhạc và nhiều tuyệt phẩm khác như: *Vũ khúc Hungary số 5*, *điệu Valse số 15*,... Ông được đánh giá là một trong những nhà soạn nhạc danh tiếng nhất trong lịch sử âm nhạc thế giới nửa cuối thế kỉ XIX.

2 Nghe và cảm nhận tác phẩm *Lullaby* (*Bài hát ru*)

Bài hát ru

Nhạc: Johannes Brahms
Lời Việt: Sưu tầm

Vừa phải – Tha thiết

Bài hát ru của Johannes Brahms được biết đến rộng rãi khiến nhiều người lầm tưởng là một bài dân ca. Đây là bài số 4 trong tập nhạc nhỏ gồm 5 ca khúc nghệ thuật được xuất bản năm 1868 với tên gọi *Brahms's Lullaby* (*Bài hát ru của Brahms*) với giai điệu nhẹ nhàng, trong trẻo, sâu lắng, thiết tha như tình cảm dạt dào của người mẹ dành cho đứa con thân yêu của mình. Tác phẩm đã lưu lại lâu bền trong trái tim của đông đảo công chúng khắp nơi.

Sau khi nghe tác phẩm *Lullaby*, em hãy nêu cảm nhận và chỉ ra các câu hát được nhắc lại trong bài.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

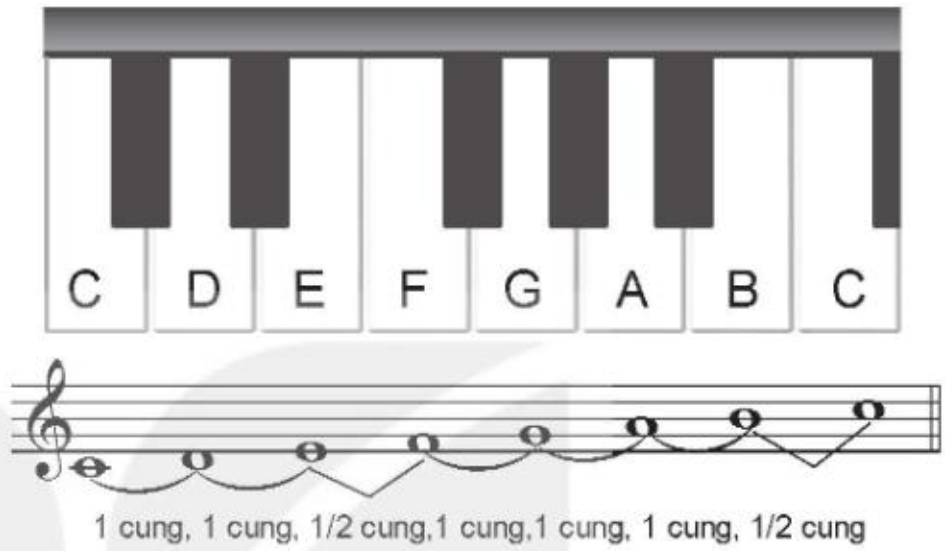
LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

Giới thiệu cung và nửa cung

1 Nghe và phân biệt độ cao của các âm trong hàng âm cơ bản

2 Tìm hiểu về cung và nửa cung

Cung và nửa cung là đơn vị thường dùng để xác định khoảng cách giữa hai cao độ trong âm nhạc. Giữa các bậc âm cơ bản liền kề hình thành 5 khoảng cách 1 cung và 2 khoảng cách 1/2 cung được phân bố và kí hiệu như hình bên:

1 cung, 1 cung, 1/2 cung,1 cung,1 cung, 1 cung, 1/2 cung

ĐỌC NHẠC

Bài đọc nhạc số 4

Pê-chi-a

1 Đọc nhạc

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

b. Luyện tập tiết tấu

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 4

2 Đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp $\frac{4}{4}$

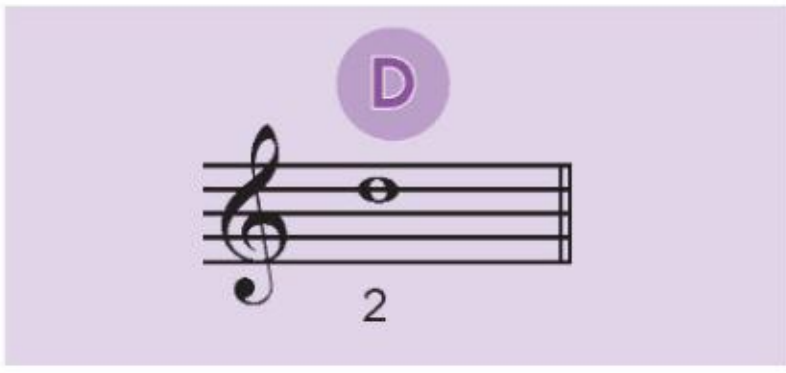
KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

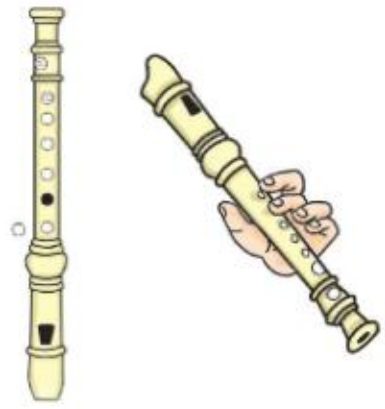
NHẠC CỤ

Recorder

1 Thực hành bấm nốt Rê 2 (D)

Tay trái: Ngón giữa bấm lỗ 2

2 Luyện mẫu âm

3 Thực hành đệm bài hát *Mưa rơi*

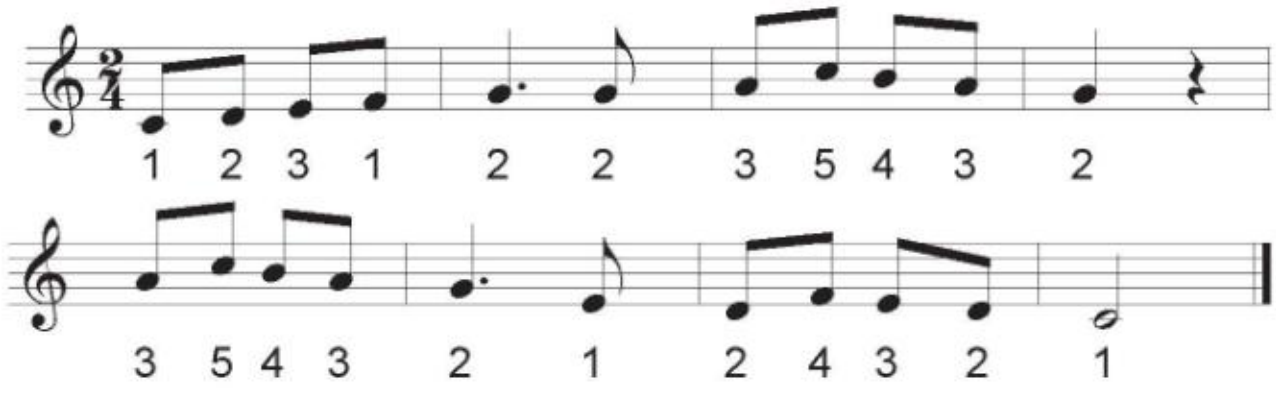

Kèn phím

1 Luyện gam Đô trưởng với kĩ thuật vắt ngón

2 Luyện tập trích đoạn Bài đọc nhạc số 1

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 Đọc nét nhạc sau và chỉ ra khoảng cách cung và nửa cung giữa 2 nốt

2 Biểu diễn bài hát *Chỉ có một trên đời* theo nhóm

3 Làm nhạc cụ từ vật liệu đã qua sử dụng

Các nhóm trình bày ý tưởng sáng tạo các nhạc cụ gõ đệm và cách làm.

Tình yêu của mẹ dành cho con là vô bờ bến, không gì đo đếm được. Em hãy luôn bày tỏ lòng biết ơn, dành tình cảm yêu thương và làm những việc tốt để mẹ vui lòng.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 7

ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI

Yêu cầu cần đạt:

- **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.
- **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu nhịp nhàng, thiết tha của bài hát *Auld Lang Syne*.
- **Lí thuyết âm nhạc:** Hiểu được tác dụng của các bậc chuyển hoá, dấu hoá.
- **Đọc nhạc:** Đọc đúng cao độ, trường độ Bài đọc nhạc số 5 và cảm nhận được tính chất nhịp nhàng của nhịp $\frac{3}{4}$.

HÁT

Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng

Nhạc: Arkady Ostrovsky
Lời Nga: Lev Ivanovich Oshanin
Lời Việt: Phong Nhã

Vui – Sôi nổi

Bài hát *Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng* có giai điệu vui tươi, trong sáng, thể hiện tình bạn, tình yêu thương chân thành, ngây thơ của trẻ em trên toàn thế giới.
Bài hát chia thành 2 đoạn:
Đoạn 1: *Một vòng tròn xoe … ca hát* với tính chất âm nhạc nhẹ nhàng.
Đoạn 2: *Mặt trời lên … đến chân trời* có tính chất âm nhạc mạnh mẽ, sôi nổi thể hiện ước mơ của tuổi thơ.

Chọn hình ảnh của nước Nga

1

2

3

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách

2 Hát kết hợp nhạc cụ tiết tấu

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NGHE NHẠC

1 Nghe và cảm nhận bài hát *Auld Lang Syne* – Robert Burns

Auld Lang Syne

Auld Lang Syne (*Bài ca tạm biệt*) là bài hát có lời thơ của Robert Burns (Scotland) viết năm 1788 phổ theo giai điệu âm nhạc dân gian Scotland. Bài hát nổi tiếng ở nhiều quốc gia nói tiếng Anh, giai điệu nhẹ nhàng, trữ tình, thường được sử dụng trong khung cảnh lưu luyến khi chia tay.

2 Vận động theo nhịp điệu bài hát *Auld Lang Syne*

Các bậc chuyển hoá, dấu hoá

1 Nghe âm thanh trên đàn và cảm nhận độ cao của các âm

2 Tìm hiểu các bậc chuyển hoá và dấu hoá

a. Bậc chuyển hoá: Mỗi bậc âm cơ bản khi nâng cao hoặc hạ thấp được gọi là các bậc chuyển hoá và được kí hiệu bằng các dấu hoá.

b. Dấu hoá

Là kí hiệu dùng để thay đổi độ cao của các nốt nhạc trong bản nhạc.

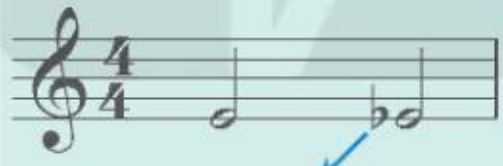
Có 3 loại dấu hoá thường dùng là:

Dấu thăng (#)

Nâng cao nốt nhạc lên nửa cung

Dấu giáng (♭)

Hạ thấp nốt nhạc xuống nửa cung

Dấu hoàn (bình – ♮)

Huỷ bỏ hiệu lực của dấu thăng hoặc dấu giáng.

c. Cách sử dụng dấu hoá

Dấu hoá theo khoá

Đặt ở sau khoá nhạc, trước số chỉ nhịp gọi là hoá biểu. Các dấu hoá trong hoá biểu được ghi cùng một loại, có hiệu lực với tất cả các nốt cùng tên trong bản nhạc đến khi có hoá biểu mới thay thế. Trên hoá biểu có thể có từ 1 đến 7 dấu hoá.

Dấu hoá bất thường

Đặt ở trước nốt nhạc, có hiệu lực với các nốt cùng tên, cùng cao độ đứng sau nó trong phạm vi một ô nhịp.

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc

Bài đọc nhạc số 5

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

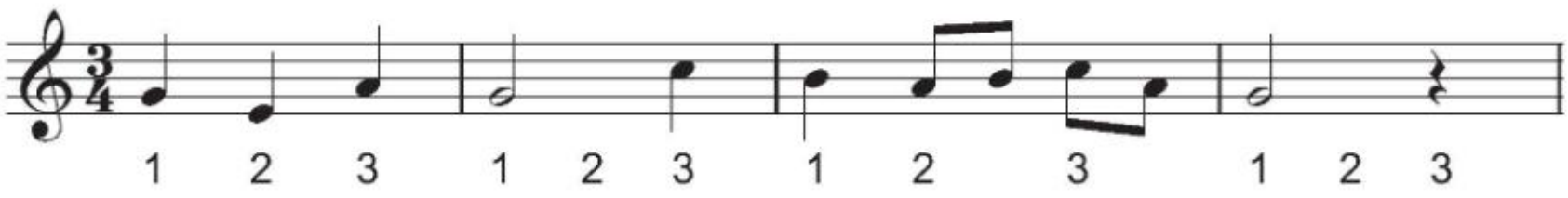
b. Luyện tập tiết tấu kết hợp quãng

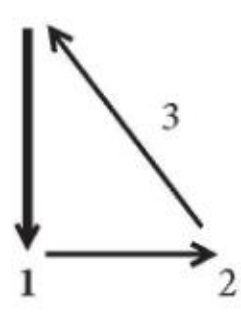
c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 5

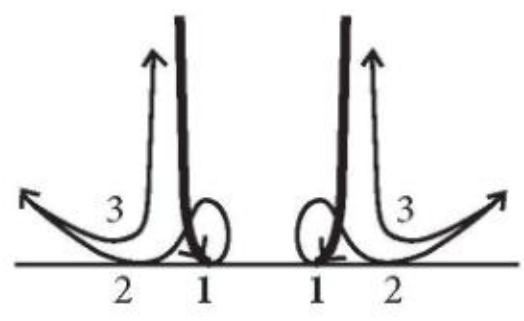
2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động sau:

a. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

b. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{4}$

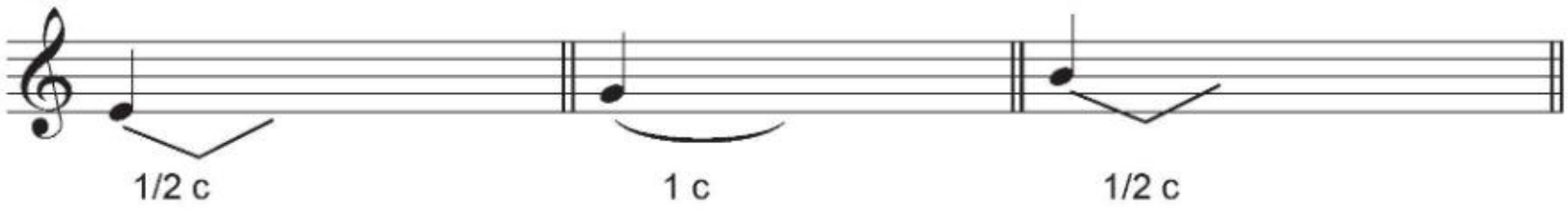

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 **Hãy tìm các nốt nhạc phù hợp với kí hiệu sau:**

2 **Tìm các nốt nhạc chuyển hoá trong dòng nhạc dưới đây:**

3 **Đọc nhạc,** hát lời và vận động theo nhịp Bài đọc nhạc số 5

Nắng xuân

Vừa phải – Nhịp nhàng

Mai Lan - Thanh Vân

Chủ đề 7 đã đưa các em đến với một số tác phẩm âm nhạc nước ngoài. Các em hãy tìm hiểu, sưu tầm thêm những ca khúc, bản nhạc trên thế giới có nội dung sâu sắc, mang tính nghệ thuật để chia sẻ, lan toả đến mọi người thân yêu.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 8

BÁC HỒ VỚI THIẾU NHI

Yêu cầu cần đạt:

– **Hát:** Hát đúng giai điệu, lời ca bài hát *Bác Hồ – Người cho em tất cả*. Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức khác nhau.

– **Nghe nhạc:** Nghe và cảm nhận giai điệu, sắc thái, nội dung bài hát *Việt Nam quê hương tôi*.

– **Thường thức âm nhạc:** Nêu được đôi nét về bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*.

– **Nhạc cụ:** Thực hiện được mẫu âm và ứng dụng đệm trích đoạn bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*.

HÁT

Bác Hồ – Người cho em tất cả

Nhạc: Hoàng Long – Hoàng Lân
Lời: Phỏng thơ Phong Thu

Hồn nhiên – Trong sáng

Bác Hồ – Người cho em tất cả là một bài hát có giai điệu nhịp nhàng, trong sáng, lời ca chứa đựng cảm xúc hồn nhiên của trẻ thơ trước khung cảnh thiên nhiên tươi đẹp và tình cảm xóm làng thân thương. Bài hát bày tỏ lòng biết ơn của thiếu nhi với Bác Hồ, người đã đem lại ánh sáng, ước mơ và cuộc đời tự do, hạnh phúc cho nhân dân Việt Nam. Bài hát chia thành 2 đoạn:

Đoạn 1: *Cho ánh nắng … thiết tha.*

Đoạn 2: *Cùng em vượt đường xa … là Bác Hồ Chí Minh.*

Hãy hát 1 câu trong ca khúc viết về Bác Hồ mà em biết

1 Học hát

Tập hát từng câu kết hợp vỗ tay theo nhịp

2 Hát theo các hình thức

Nối tiếp:

Nhóm 1: *Câu 1: Cho ánh nắng … chị Hằng tươi xinh*

Câu 3: Anh bộ đội … dũng cảm

Nhóm 2: *Câu 2: Cây cho trái và cho hoa … reo ca*

Câu 4: Cô giáo cho … thiết tha

Hoà giọng: *Cùng em vượt đường xa … là Bác Hồ Chí Minh*

3 Sau khi học hát, em ấn tượng với hình ảnh nào? Hãy ghi lại những cảm xúc của mình

NGHE NHẠC

1 Nghe bài hát

Việt Nam quê hương tôi

(Trích)

Khoan thai – Tha thiết

Nhạc và lời: Đỗ Nhuận

2 Chia sẻ với bạn cảm nhận của em sau khi nghe bài hát

KẾT NỐI TRI THỨC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Tìm hiểu bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*

Như có Bác trong ngày đại thắng

Nhanh – Phấn khởi

Nhạc và lời: Phạm Tuyên

Bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* là sáng tác của nhạc sĩ Phạm Tuyên với tính chất nhanh, vui – phấn khởi; giai điệu và lời ca của bài hát mang âm hưởng sôi nổi, tự hào, ngợi ca hình ảnh Bác Hồ – vị lãnh tụ kính yêu gắn với 30 năm trường kì kháng chiến và kết thúc bằng chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử ngày 30 tháng 4 năm 1975 của đất nước. Bài hát đã đi cùng năm tháng và sống mãi trong tâm trí mỗi người dân Việt Nam.

Ca khúc *Như có Bác trong ngày đại thắng* được vang lên vào ngày 30/4/1975

Nhạc sĩ Phạm Tuyên sinh năm 1930, quê ở Hải Dương (nay thuộc thành phố Hải Phòng). Ông là nhạc sĩ nổi tiếng có nhiều đóng góp cho nền âm nhạc Việt Nam.

Nhạc sĩ Phạm Tuyên bắt đầu sáng tác từ những năm 1950. Trong hơn nửa thế kỉ qua, ông đã có rất nhiều bài hát được công chúng yêu thích như: *Chiếc đèn ông sao, Khúc hát ru của người mẹ trẻ, Cánh én tuổi thơ,...*

Năm 2012, ông được Nhà nước trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học – Nghệ thuật.

2 Kể chuyện âm nhạc

Âm vang một khúc khải hoàn ca

"Tôi viết ca khúc với tình cảm của một người dân đã qua hai cuộc chiến tranh và luôn mong mỏi ngày giải phóng. Cho nên nếu ngày giải phóng đến rồi thì đây là một tiếng reo vui"... Đó là những lời tâm sự của nhạc sĩ Phạm Tuyên khi nói về nguồn cảm hứng sáng tác ca khúc ***Như có Bác trong ngày đại*** *thắng*. Hồi tưởng về những kỉ niệm gắn liền với sự ra đời của ca khúc đặc biệt này, ông xúc động kể lại bầu không khí hân hoan chờ đợi chiến thắng vinh quang của cả dân tộc vào những ngày cuối tháng 4 năm 1975. Ngày vui đại thắng càng đến gần, nhân dân cả nước càng nghẹn ngào hướng về Bác Hồ – vị Cha già kính yêu của gần 50 triệu người Việt Nam. Bác đã đi xa nhưng chiến thắng này vẫn luôn ghi dấu công lao vĩ đại của Người.

Đêm ngày 28/4/1975, phi đội Quyết Thắng ném bom sân bay Tân Sơn Nhất, giành thắng lợi lịch sử cho Không quân nhân dân Việt Nam. Tin tức báo hiệu cho ngày toàn thắng ấy khiến cả nước rộn ràng vui mừng. Hoà chung với niềm phấn chấn của dân tộc, nhạc sĩ Phạm Tuyên đã đặt bút viết bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* và hoàn thành chỉ trong vòng hai giờ đồng hồ. Ông kể rằng: "Chưa bao giờ tôi viết nhanh, lại viết trong nghẹn ngào, xúc động đến tột độ như lần ấy".

Đến ngày 30/4/1975, khi miền Nam được giải phóng, lá cờ Tổ quốc tung bay trên Dinh Độc Lập cũng là lúc bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* được vang lên. Theo lời của nhạc sĩ Phạm Tuyên, bài hát vừa là một tiếng reo vui đưa tin chiến thắng lan toả khắp đất nước và trên cả thế giới, vừa là một giai điệu thiêng liêng khiến mọi người rưng rưng nước mắt. Ca khúc ngắn gọn và giai điệu dễ nhớ ấy chứa đựng niềm hạnh phúc lớn lao trước một dấu mốc của lịch sử và cả nỗi bồi hồi nhớ thương vị lãnh tụ Hồ Chí Minh vẫn luôn sống mãi trong trái tim mỗi người dân đất Việt. Giá trị thiêng liêng đó khiến bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* không chỉ trở thành khúc khải hoàn ca của một chiến thắng vĩ đại, mà còn là những tiếng ca tái hiện bầu không khí của cả một thời đại. Gần nửa thế kỉ sau, giai điệu bài hát vẫn tha thiết, hân hoan, lan toả mạnh mẽ trong tâm hồn nhân dân Việt Nam.

Ngọc Trâm (ghi theo lời kể của nhạc sĩ Phạm Tuyên)

– Kể tên những sáng tác tiêu biểu của nhạc sĩ Phạm Tuyên. Nhạc sĩ đã được Nhà nước trao tặng giải thưởng gì?

– Nhạc sĩ Phạm Tuyên sáng tác bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* trong hoàn cảnh nào?

– Các em hãy cùng hát vang bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*.

NHẠC CỤ

1 Luyện mẫu âm

2 Thực hành đệm trích đoạn bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*

Như có Bác trong ngày đại thắng

Sáng tác: Phạm Tuyên

Phối âm: Minh Chính

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

1 Giải ô chữ để tìm ra từ khoá theo gợi ý dưới đây:

– Số 1: Có 8 ô chữ, tên tác giả viết thơ cho lời bài hát *Bác Hồ – Người cho em tất cả*.

– Số 2: Có 8 ô chữ, nhịp $\frac{2}{4}$ là nhịp có mấy phách trong một ô nhịp?

– Số 3: Có 6 ô chữ, những người sáng tác ra ca khúc hoặc bản nhạc được gọi là gì?

– Số 4: Có 20 ô chữ, tên bài hát được học trong Chủ đề 8.

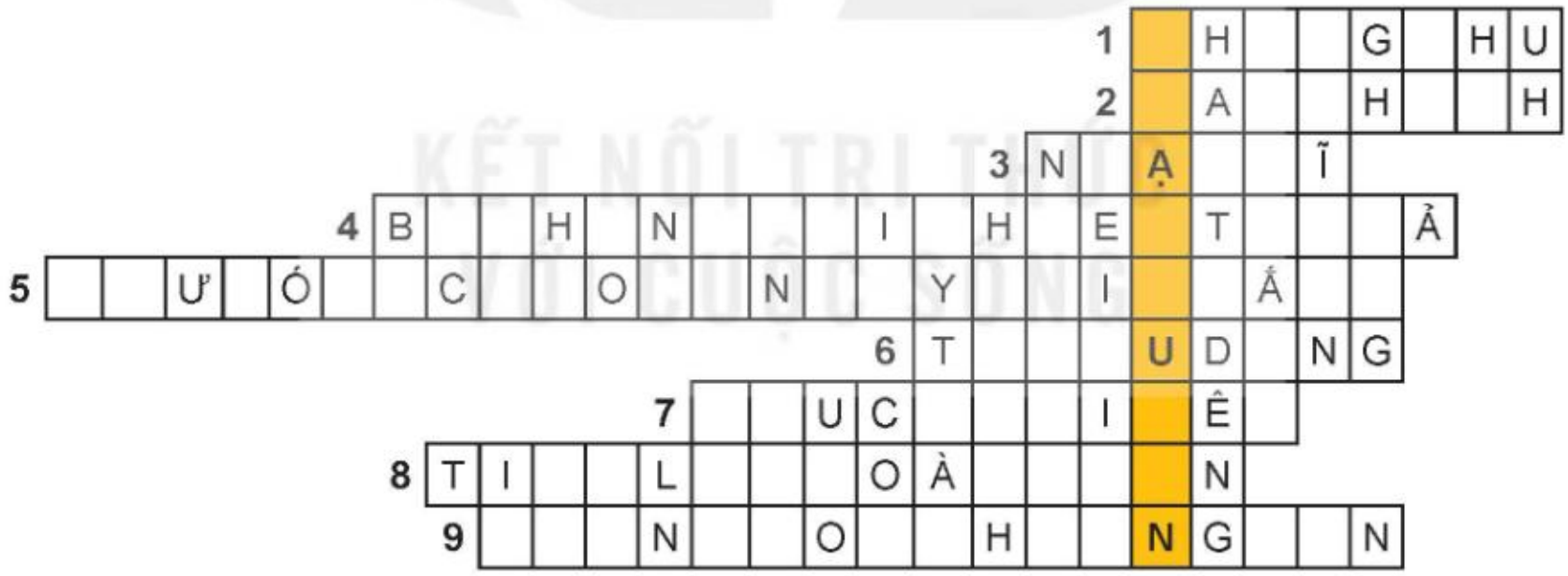
– Số 5: Có 25 ô chữ, bài hát được vang lên trong ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

– Số 6: Có 9 ô chữ, tên nhạc sĩ sáng tác bài hát *Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ*.

– Số 7: Có 11 ô chữ, tên một bài hát nổi tiếng của nhạc sĩ Phạm Tuyên, thơ Diệp Minh Tuyền.

– Số 8: Có 15 ô chữ, tên một bài hát nổi tiếng của nhạc sĩ Phạm Tuyên nói về sự quyết tâm tiến lên phía trước của những đoàn viên.

– Số 9: Có 17 ô chữ, tên tác giả của bài hát *Bác Hồ – Người cho em tất cả*.

2 Đệm trích đoạn bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng* bằng nhạc cụ giai điệu theo mẫu âm đã luyện tập

3 Biểu diễn bài hát *Bác Hồ – Người cho em tất cả* kết hợp vận động phụ hoạ hoặc thể hiện theo ý tưởng sáng tạo

Qua chủ đề "Bác Hồ với thiếu nhi", chúng ta hãy luôn tích cực học tập và làm theo tấm gương sáng của Người.

Ôn tập

1. Hát

– *Mưa rơi*

– *Chỉ có một trên đời*

– *Hãy để mặt trời luôn chiếu sáng*

– *Bác Hồ – Người cho em tất cả*

2. Nghe nhạc

– Hoà tấu nhạc cụ dân tộc bài *Mừng hội hoa bông*

– Bài hát *Auld Lang Syne*

– Bài hát *Việt Nam quê hương tôi*

3. Đọc nhạc

– Bài đọc nhạc số 3

– Bài đọc nhạc số 4

– Bài đọc nhạc số 5

4. Nhạc cụ

– Nhạc cụ tiết tấu

– Nhạc cụ giai điệu (đã chọn)

5. Lí thuyết âm nhạc

– Cung và nửa cung

– Các bậc chuyển hoá, dấu hoá

6. Thường thức âm nhạc

– Nhạc cụ dân tộc

– Nhạc sĩ Johannes Brahms và tác phẩm *Lullaby*

– Bài hát *Như có Bác trong ngày đại thắng*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

GIẢI THÍCH MỘT SỐ THUẬT NGỮ VÀ KHÁI NIỆM ÂM NHẠC		
Thuật ngữ	**Giải thích**	**Trang**
Bản giao hưởng	Là tác phẩm viết cho dàn nhạc lớn – dàn nhạc giao hưởng biểu diễn.	**29**
Độc tấu	Là một người biểu diễn một loại nhạc cụ, có thể có hoặc không có nhạc cụ khác đệm theo.	**9**
Gam	Là sự nối tiếp liền bậc đi lên hoặc đi xuống của các âm trong phạm vi một quãng 8.	**11**
Hàng âm cơ bản	Là sự tiếp nối các bậc âm cơ bản: Đô – Rê – Mi – Pha – Son – La – Si.	**50**
Hát bè đuổi	Là một hình thức hát bè, trong đó các bè có giai điệu và lời ca giống nhau, nhưng xuất phát ở những thời điểm khác nhau.	**27**
Hoà âm	Là sự kết hợp của những âm thanh theo quy luật.	**26**
Hoà tấu	Nhiều người biểu diễn một bản nhạc bằng nhiều nhạc cụ.	**9**
Phức điệu	Là cách hát và biểu diễn nhạc cụ với các bè có giai điệu khác nhau cùng vang lên nhưng tạo được sự hài hoà về âm thanh.	**26**
Ứng tác	Là sự sáng tạo, phát triển trên nền một âm hình tiết tấu hoặc nét giai điệu có sẵn. Ứng tác còn được hiểu là sáng tạo hoặc biểu diễn mang tính ngẫu hứng tại chỗ.	**12**

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM LAN ANH
Biên tập tái bản: NÔNG THỊ HUỆ – NGUYỄN THỊ THẮM
Biên tập mĩ thuật: BÙI QUANG TUẤN
Thiết kế sách: ĐINH THANH LIÊM
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: ĐINH THANH LIÊM
Sửa bản in: PHẠM LAN ANH
Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền © (2021) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Âm nhạc 6
Mã số: G3HH6R001a26
In ... bản, (QĐ ... – NXBGDHN) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:
Cơ sở in:
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/245-09/GD
Số QĐXB: .../QĐ-GD-HN ngày ... tháng ... năm ...
In xong và nộp lưu chiểu quý ... năm ...
Mã số ISBN: 978-604-0-25649-2

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 6 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 6, tập một
2. Ngữ văn 6, tập hai
3. Toán 6, tập một
4. Toán 6, tập hai
5. Khoa học tự nhiên 6
6. Công nghệ 6
7. Lịch sử và Địa lí 6
8. Mĩ thuật 6
9. Âm nhạc 6
10. Giáo dục công dân 6
11. Tin học 6
12. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 6
13. Giáo dục thể chất 6
14. Tiếng Anh 6, tập một
15. Tiếng Anh 6, tập hai

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-25649-2

9 786040 256492

Giá: 8.300 đ